

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 9Ndc/22/2024                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 6124297936                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.10.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Holíč             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:6124297936.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti LIGHTTEAM, s. r. o., Námestovo, Miestneho priemyslu 571, IČO: 53 706 544, zastúpenej advokátskou kanceláriou A.K.F. Legal, s. r. o., Bratislava, Čulenova 5, IČO: 47 263 400, proti žalovanému Radoslavovi Bajčičákovi, Novot' 709/0, IČO: 53 780 591, zastúpenému advokátom JUDr. Martinom Benickým, Oravská Polhora 1236, o zaplatenie 10.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 17C/85/2024, o nesúhlase Okresného súdu Námestovo s postúpením mu sporu, takto

### rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením sporu je d ô v o d n ý.

Na prejednanie sporu je kauzálna príslušnosť Okresný súd Žilina.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd, na ktorom sa viedlo upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), po tom ako žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote navrhla pokračovať v konaní na príslušnom súde v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, postúpil vec vedenú na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 27Up/1000/2024 Okresnému súde Námestovo ako súde príslušnému na jej prejednanie.

2. Okresný súd Námestovo s postúpením sporu nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súde spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti s odôvodnením, že vo veci je daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Žilina, pretože ide o obchodnoprávny spor.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súde Banská Bystrica a Okresnému súde Námestovo príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením mu sporu je dôvodný.

4. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

7. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 22 písm. h) v znení účinnom od 1. júna 2023 na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

9. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Okresného súdu Námestovo s postúpením mu veci Okresným súdom Banská Bystrica bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor v zmysle citovaného ustanovenia, ktorý ako pojem procesného práva nie je v predpisoch upravujúcich konanie pred súdmi v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach (CSP) definovaný.

10. Na to, aby určitý záväzkový vzťah spadal do množiny obchodnoprávných záväzkov, musí napĺňať kritériá ustanovené v § 261 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“), prípadne si strany môžu v zmysle § 262 OBZ dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 OBZ, sa spravuje týmto zákonom. Takáto dohoda vyžaduje písomnú formu (§ 262 ods. 2 OBZ).

11. Podľa § 261 ods. 1, ods. 8 a 9 OBZ táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

12. Z citovaného ustanovenia § 261 ods. 1 OBZ vyplýva, že pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejme, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 2 ods. 1 a 2 ObZ podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu. Podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba,

ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

14. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019, 5Cdo/60/2023).

15. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní domáhala zaplata 10.000 eur s príslušenstvom z dôvodu, že so žalovaným (fyzickou osobou podnikajúcou na základe živnostenského oprávnenia) uzatvorila zmluvu o dielo, na základe ktorej žalovaný ako zhotoviteľ vykonával pre žalobkyňu ako objednávateľa v zmluve špecifikované práce. Žalobkyňa svoj nárok uplatnila titulom zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti vyplývajúcej z čl. 3.7 zmluvy o dielo. V prípade oboch zmluvných strán ide o podnikateľov a z obsahu zmluvy je zrejmé, že záväzkový vzťah ňou založený sa týka ich podnikateľskej činnosti.

16. Súdom príslušným na prejednanie veci podľa CSP sa rozumie ten súd, u ktorého je daná nielen miestna príslušnosť, ale aj príslušnosť vecná, kauzálna a funkčná.

17. Pri aplikovaní všeobecnej miestnej príslušnosti (§ 13 CSP) bez zohľadnenia ďalších relevantných ustanovení upravujúcich príslušnosť súdu by bol na konanie v prvej inštancii miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, teda Okresný súd Námestovo. V tomto prípade je však nevyhnutné prihliadať na určenú kauzálnu príslušnosť súdov a aplikovať ustanovenie § 22 písm. h) CSP, v zmysle ktorého je v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Žiline príslušný Okresný súd Žilina. Vychádzajúc z podaného návrhu na vydanie platobného rozkazu, žalobkyňa svoj nárok voči žalovanému vyvodzuje z ich vzájomného záväzkového vzťahu, týkajúceho sa ich podnikateľskej činnosti.

18. Berúc do úvahy že procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana, bolo by neúčelné, ak by spory vyvolané z obchodného záväzkového vzťahu neprejednávali a nerozhodovali súdy kauzálné príslušné v obchodnoprávných sporoch, vymenované v ustanovení § 22 CSP. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že v posudzovanom prípade ide o obchodnoprávny spor, ktorého prejednanie CSP zveruje osobitne zákonom určeným súdom uvedeným v § 22 CSP. Podľa § 22 písm. h) CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 je na konanie v danom obchodnoprávnom spore kauzálné príslušný Okresný súd Žilina. Z uvedeného dôvodu je nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica dôvodný. Na prejednanie sporu je kauzálné príslušný Okresný súd Žilina.

19. Najvyšší súd na základe uvedených dôvodov rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.